

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 januari 2024

Onderwerp: zienswijze Provinciale Staten op de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Kenmerk: 2185927

Bijlagen: 3

1. Gewijzigde tekst gemeenschappelijke regeling ODNHN;
2. Toelichting op de wijziging GR ODNHN;
3. Was-woordt tabel gewijzigde gemeenschappelijke regeling ODNHN.

1. Inleiding

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. De wijziging heeft als doel de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen (GR) te vergroten. Uiterlijk op 1 juli 2024 moeten alle GR'en in Nederland aangepast worden aan deze nieuwe wetgeving. De GR van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) wordt getroffen door het college van Gedeputeerde Staten (GS). Op grond van de Wgr heeft Provinciale Staten (PS) de mogelijkheid om bij GS binnen acht weken een zienswijze naar voren te brengen over de nu voorliggende concept gewijzigde GR.

2. Wijziging gemeenschappelijke regeling ODNHN

De gemeenten in de regio Noord-Holland Noord hebben gezamenlijk besloten de GR'en in de regio tegelijkertijd en volgens een eenduidige lijn aan te passen. Hiervoor zijn zij gestart met een regiotafel waarmee in gezamenlijk overleg is gekomen tot een aantal kaders waarbinnen de wetswijziging in een GR zou moeten landen. De provincie is hier ambtelijk zijdelings bij betrokken geweest. Voor de provincie gaat het namelijk maar om 1 GR: de ODNHN. Het is niet in het belang van de provincie om invloed te hebben op de regelingen in de regio Noord-Holland Noord waarin de provincie niet deelneemt. Dit proces is daarmee anders verlopen dan

bij de overige GR'en van de provincie waar het proces steeds op de betreffende GR gericht is. Al kan op dit moment al wel de conclusie getrokken worden dat de meeste wijzigingen dezelfde lijn volgen.

In de wetwijziging zijn een aantal verplichte en niet verplichte aanpassingen opgenomen. Deze verplichte wijzigingen moeten worden opgenomen in het voorstel voor het wijzigen van de GR ODNHN of direct volgen uit de gewijzigde Wgr (en de Provinciewet¹). Dat zijn de volgende punten:

- Het verlengen van de zienswijze termijn van 8 naar 12 weken in het kader van de begrotingscyclus.
- De termijnen voor het aanleveren van P&C stukken aan het ministerie van Binnenlandse Zaken zijn ook verlengd.
- De mogelijkheid voor een gezamenlijke enquête naar gevoerd bestuur, als raden en PS geen deelnemer zijn in de regeling (is bij ODNHN sprake van) (artikel 151g Provinciewet).
- Uitbreiding van de bevoegdheid van de rekenkamer tot bestuur van het samenwerkingsverband (artikel 184-185 Provinciewet).

Echter in het huidige voorstel staat om uit te blijven gaan van de termijnen die in het afsprakenkader 'Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen' (FUGR) staan met betrekking tot de begrotingscyclus, dit zijn regionale afspraken tussen de Noord-Holland Noord gemeenten. In plaats van de wettelijk geldende termijn van 12 weken blijft de termijn 10 weken. Dit is in strijd met de wet. In plaats van vasthouden aan deze regionale afwijking dient de ODNHN zich te houden aan de wettelijke termijnen Net zoals alle andere GR'en waaraan de provincie deelneemt.

Daarnaast zijn er op grond van de Wgr 6 punten waarbij de deelnemers van de GR de vrijheid hebben om te kiezen of en zo ja op welke manier zij de wijzigingen implementeren in de eigen GR. Hieronder volgt per punt een korte toelichting:

1. Zienswijze over specifieke besluit van het bestuur (artikel 28 tot en met 32 ontwerp GR)

In de Wgr wordt in artikel 52 juncto 10, vijfde lid aangegeven dat er in de GR kan worden bepaald op welke besluiten van het bestuur van die GR een zienswijze gegeven kan worden door de raden en PS van de deelnemers. Dit is ter aanvulling op een aantal verplichte bestuursbesluiten die reeds voor zienswijze aan raden en PS moeten worden aangeboden: de ontwerpbegroting en het deelnemen door ODNHN in privaatrechtelijke rechtspersonen. Daarnaast moet er per GR aangegeven worden of en zo ja welke type bestuursbesluiten kunnen worden voorgelegd voor zienswijze.

¹ De wijziging van de Wgr heeft ook effect op de Provinciewet. Hierin komen de punten m.b.t. de mogelijkheid voor een gezamenlijke enquête en uitbreiding van de bevoegdheid van de rekenkamer terug.

ODNHN is met name gericht op de uitvoering van beleid dat vastgesteld wordt door de raden en staten van de deelnemers. In de huidige GR is opgenomen dat er een zienswijze gevraagd moet worden op de kadernota, de begroting en het rekeningresultaat. In het huidige voorstel worden daar strategische of meerjarenplannen aan toe gevoegd. In de toelichting is daarbij de volgende opmerking opgenomen: 'voor zover een GR een dergelijk plan of document heeft'. Op dit moment heeft de ODNHN zulke documenten niet. Immers de ODNHN voert beleid dat is vastgesteld door de individuele deelnemers in mandaat uit. Strategische of meerjarenplannen vinden hun plek al in dit beleid en worden uiteindelijk vertaald naar de (meerjaren)begroting van de ODNHN, het uitvoeringsprogramma van de ODNHN en de dienstverleningsovereenkomst tussen de ODNHN en de betreffende deelnemer. In de praktijk zal er dus geen gebruik worden gemaakt van het vragen om een zienswijze op een strategisch of meerjarenplan van de ODNHN.

2. *Participatie van inwoners en belanghebbenden (artikel 21 ontwerp GR)*

Zoals eerder aangegeven voert de ODNHN het beleid van haar deelnemers uit. Participatie van ingezetenen en andere belanghebbenden heeft daarom eerder zijn plek bij de deelnemers die dit beleid vaststellen (raden en staten van de deelnemers). Om te voorkomen dat de ODNHN ingaat tegen het door de deelnemers vastgestelde beleid, is er voor gekozen om in de GR aan te geven dat er geen participatieregeling wordt opgesteld (artikel 21 concept GR). Dit zou ook anders opgelost kunnen door participatie als maatwerkoplossing op te nemen in de regeling. Bij de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) hebben ze zo'n maatwerk bepaling opgenomen (deze is op 6 november 2023 behandeld tijdens de vergadering van Provinciale Staten). Het voorstel is om middels een zienswijze voor te stellen de bepaling zoals deze bij de OFGV is opgenomen.

3. *Actieve informatieplicht door het bestuur (artikel 16 ontwerp GR)*

Voor dit punt is artikel 16 toegevoegd aan de GR. In artikel 15 stond al de verplichting van het algemeen bestuur om alle inlichtingen die door één of meer leden van de vertegenwoordigende organen of de colleges van de deelnemers wordt gevraagd te verstrekken. Artikel 16 voegt hier aan toe dat het bestuur van de ODNHN aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemers alle inlichtingen die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Waarbij geldt dat informatie zo vroeg mogelijk gedeeld wordt en rechtstreeks en gelijktijdig aan de vertegenwoordigende organen en colleges van de deelnemers wordt verzonden.

4. *Gemeenschappelijke adviescommissie (artikel 52 jo 24a Wgr)*

Bij deze wijziging is het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie op voorstel van de raden en staten van de deelnemers niet opgenomen. Voor het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie is het wijzigen van de GR ook niet nodig omdat deze bevoegdheid rechtstreeks uit de Wgr voortvloeit. In de toekomst kan een gemeenschappelijke adviescommissie altijd worden ingesteld, mocht de wens daarvoor bestaan. Op dit moment is het beeld van de GR dat daar geen aanleiding toe is.

5. *Evaluatie (artikel 42 ontwerp GR)*

In de wetswijziging is in artikel 52 juncto 11a meegenomen dat elke GR een bepaling moet opnemen over evaluatie. Er is voor ODNHN gekozen dat er 1 keer per 4 jaar wordt

geëvalueerd. Het moment en de inhoud van de evaluatie wordt overgelaten aan het gremium waarin alle belangen van de provincies en gemeenten samenkomen: het algemeen bestuur. .

6. *Uittreding (artikel 38 ontwerp GR)*

In de huidige GR is slechts beperkt opgeschreven hoe er om gegaan wordt met een (gedeeltelijke) uittreding van een deelnemer. In de nu voorgestelde wijziging wordt hier uitgebreider op in gegaan. De nu voorgestelde regels bieden zowel de OD NHN als haar deelnemers meer houvast. De termijn van 4 jaar wat betreft minimale afname en die van 5 jaar m.b.t. definitieve uittreding zijn wel ruimer dan bijvoorbeeld bij de Omgevingsdienst IJmond en Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Het gebruik van langlopende termijnen bij (gedeeltelijke) uittreding kan als negatieve prikkel werken bij sommige deelnemers. Hierdoor kunnen zij ervoor kiezen om taken die eigenlijk structureel ingebracht moeten worden als incidentele opdrachten aan de OD NHN te gunnen. Het advies aan de OD NHN is om nogmaals goed naar deze termijnen te kijken en deze mogelijke aan te passen naar bijvoorbeeld 3 jaar. We onderschrijven dat duidelijkheid bij uittreding voor zowel de OD NHN als haar deelnemers zeer wenselijk is. Tegelijkertijd is het ook zo dat structurele taken bij de OD NHN ook op de juiste wijze worden gefinancierd, waardoor er voor structurele inzet ook structurele middelen beschikbaar zijn.

7. *Archief bepalingen (artikel 40)*

In de huidige GR is opgenomen dat de archivering van de dossiers van zaken het bevoegd gezag volgt. Wat inhoud dat bijvoorbeeld de archivering van de dossiers m.b.t. de provinciale terecht komt bij het Noord-Hollands Archief. In artikel 40 van de gewijzigde GR is dit niet op een dergelijke wijze opgenomen. Kan de OD NHN aangeven dat ook onder het nieuwe artikel 40 straks de archivering van de dossiers m.b.t. de provinciale taken ook bij de partij die het provinciale archief beheert? Zo niet, dan zien wij het nu voorgestelde artikel graag aangepast op dit punt.

3. **Proces en procedure**

Nadat PS haar zienswijze heeft kenbaar gemaakt aan GS, wordt deze door de portefeuillehouder gedeeld met de ODNHN. Aan de hand van de ontvangen zienswijzen van alle deelnemers, wordt voor de vergadering van het algemeen bestuur een definitieve conceptversie van de GR (met eventuele aanpassingen) opgesteld. Na deze vergadering wordt deze versie aan alle deelnemers gestuurd en kan goedkeuring aan PS en de deelnemende raden worden gevraagd voor het wijzigen van de GR. Na het instemmingsbesluit van PS kunnen GS de gewijzigde GR vaststellen. De ODNHN vertrouwt er op dat op deze wijze de wijziging voor 1 juli 2024 is geregeld. De nieuwe GR wordt gepubliceerd door de provincie Noord-Holland aangezien de ODNHN is gevestigd in Hoorn.

4. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

M.J.H. van Kuijk, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit**Nr. 11–2024**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 23 januari 2024;

gelet op artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,

besluiten:

1. Gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de voorliggende concept wijziging van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord:
 - a. In het huidige voorstel wordt wat betreft de zienswijze op de financiële en strategische stukken uitgegaan van een termijn van 10 weken. De wettelijke termijnen zijn 12 weken volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen. Wij verwachten dat de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord in de definitieve stukken uitgaat van de wettelijke termijnen
 - b. De mogelijkheid tot participatie is belangrijk voor de provincie en het huidige voorstel reflecteert dat niet. Het voorstel is dan ook om de tekst voor artikel 21 met betrekking tot participatie te vervangen voor het volgende:
 - i. Ingezetenen van gemeenten en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling al dan niet langs de elektronische weg betrokken, voor zover dat bij krachtens wet is vereist, of voor zover door het algemeen bestuur bepaald;
 - ii. Het algemeen bestuur kan, in afwijking van artikel 10, zevende lid, juncto 52, eerste lid van de wet (Wgr), een ander proces van participatie bepalen;
 - iii. Het algemeen bestuur betreft de reacties in haar besluitvorming en maakt kenbaar wat het met deze reacties heeft gedaan.

Haarlem, 4 maart 2024

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,